

Lovforslaget sættes til forhandling.

Lars M. Olsen: Jeg kan på mit partis vegne tilsige den højtærede handelsminister vor tilslutning til lovforslaget om ændring i lov om foranstaltninger til fremme af danske erhvervsinteresser.

Disse eksportkreditter har nu gennem adskillige år hjulpet mange firmaer i gang med en eksport, ligesom garantiordningerne har gjort det muligt for en række andre firmaer, der i forvejen havde en eksport til mere traditionelle markeder, at optage en eksport til nye, mere risikofyldte markeder.

Selv om det ifølge sagens natur kun er en mindre del af den samlede danske eksport, der er kommet i stand som følge af statens eksportgarantiordninger, har disse ordninger uden tvivl haft væsentlig betydning for den vækst, der har været i den samlede danske eksport i de senere år, ikke mindst for den stigende eksport til de oversøiske områder.

Siden 1954, da maksimumsbeløbet forhøjedes fra 250 mill. kr. til 500 mill. kr., er den danske eksport steget fra ca. 6½ milliard kr. til 8 milliarder kr. Ganske særlig industrieksporten er steget, nemlig fra 2,2 mill. kr. til knap 4 mill. kr. i løbet af de fire nævnte år, det vil sige, at fremgangen i eksporten, den pengemæssige fremgang, kan tilskrives industrien.

Det er givet, at vi alle er interesseret i, at eksporten fremmes og forøges mest muligt, og at der gøres store anstengelser for at komme ind på så mange og så nye markeder som muligt; men det er ligeledes en kendt sag, at de fjerne, oftest ukendte markeder indebærer større risiko, og det er på disse områder, eksportkreditordningerne har deres store betydning. Henimod en snes procent af den samlede eksport til Sydamerika sker på basis af garantiordninger.

I det sidste års tid er konkurrencen på verdensmarkederne skærpet betydeligt. Det har bl. a. givet sig udslag i, at eksportørerne tilbyder køberne længere og længere kreditter; 4-5 år er ikke længere noget usædvanligt. Skal derfor den danske industri klare sig i denne konkurrence, må den have adgang til samme støtte i form af eksportkreditgaranti, som andre lande tilbyder deres eksportører. I de senere år har det

samlede aktuelle garantibeløb for de ydede eksportkreditter, så vidt jeg ved, svinget omkring 300 mill. kr.; men i det sidste halve år er beløbet steget meget stærkt, hvilket er udtryk for, at danske eksportører i et vist omfang har været tvunget til at yde langsigtede kreditter, som de så igen har søgt statens eksportgaranti for. Vi vil således meget snart se, at maksimumsgrænsen, de 500 mill. kr., bliver nået. Det er derfor nødvendigt, at beløbet forhøjes, for at vore eksportører stadig kan være med i konkurrencen.

Navnlig vil det være betydningsfuldt for eksporten af de mere langsigtede investeringsgoder: skibe, større maskinanlæg, fabrikker etc.

Forslaget om at forhøje maksimumsgrænsen for det beløb, inden for hvilket handelsministeren kan yde eksportgarantier, betyder ikke nogen direkte udgift for staten. Der er blot tale om, at staten garanterer for de banklån, eksportørerne kan opnå. Naturligvis kan en sådan garanti medføre, at staten i visse tilfælde må indfri lånene, men eksportørerne betaler også en slags forsikringspræmie, idet de betaler en rente på 1 pct. for statens garanti. Selv om det i årenes løb har været nødvendigt for staten at indfri nogle af de garanterede eksportlån, har tabene dog været relativt små og har fuldt ud kunnet dækkes af renteindtægterne for de ydede garantier, ja, oven i købet har renteindtægten været så stor, at der har kunnet opsamles en formue på omkring 15 mill. kr. i eksportkreditfonden.

Selv om valutasituationen er væsentlig gunstigere i dag end for nogle år siden, skal man dog ikke tro, at eksportstøtten er overflødig. Stagnerende konjunkturer i Europa i det sidste års tid og den stærke kamp om markederne tilsiger, at vi må gøre, hvad der er muligt for at fremme eksporten. Vore eksportører må i hvert fald ikke stilles ringere end udlændets. Det bliver vel også nødvendigt inden alt for længe at se på, om eksportkreditgarantiinstitutionen, som den er udformet i dag, giver mulighed for at yde den samme støtte som udlændets tilsvarende institutioner. Jeg er imidlertid vidende om, at der er nedsat et udvalg til at gennemgå eksportkreditordningen, og jeg skal derfor ikke komme nærmere ind på spørgsmålet i dag, men kun anbefale, at forslaget om en